

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0526.9/๒5841

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 5853
วันที่ 14 กย 2541 เวลา 12.50

กระทรวงการคลัง

4/10

ถนนพระราม 6 กท 10400

สพ. 2061

วันที่ 14 กย 2541

เวลา 16.20

๙ กันยายน 2541

เรื่อง การพิจารณารวมกองทุนและ เงินทุนหมุนเวียนตามมติคณะรัฐมนตรี
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2540 (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนมาก ที่ นร 0202/ว 151 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2540) มอบหมายให้กระทรวงการคลัง ร่วมกับสำนักงานงบประมาณ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาความเหมาะสมเพื่อกำหนดแนวทางในการรวมกองทุน และ เงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน เพื่อเกิดประสิทธิภาพในการบริหารกองทุนฯ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจ (ปัจจุบัน เปลี่ยนเป็นคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ) ไปพิจารณาแล้วนำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณาโดยด่วน

กระทรวงการคลังขอเรียนดังนี้

1. ความเป็นมา

1.1 เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2540 คณะรัฐมนตรีได้ประชุมพิจารณาคำขอแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2541 เพิ่มเติมของสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อรวมเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนหมุนเวียน เพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน และกองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน เข้าด้วยกัน โดยใช้ชื่อว่ากองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและการประกอบอาชีพ และมีความเห็นว่า นอกจากกองทุนหมุนเวียนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน 3 กองทุนของสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งจะรวม เป็นกองทุน เดียวกันแล้ว ยังมีกองทุนหมุนเวียนที่มีวัตถุประสงค์ในทำนองเดียวกัน

/ของ...

ของกระทรวง ทบวง กรมอื่นอีกหลายกองทุนหมุนเวียน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อรวมเป็น กองทุนหมุนเวียนเดียวกัน ดังนั้น สมควรที่จะนำกองทุนหมุนเวียนทั้ง 3 นี้ ไปพิจารณาในภาพรวมเพื่อรวม เป็นกองทุนหมุนเวียนเดียวกัน โดยให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับไป พิจารณาแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วนต่อไป

1.2 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2540 อนุมัติตามมติคณะกรรมการ- กลั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจ ดังนี้

- (1) เห็นควรอนุมัติให้ขอแปรญัติงบประมาณเพื่อรวมกองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือ เกษตรกรและพื้ยากจน จำนวน 3 กองทุนของสำนักนายกรัฐมนตรี คือ
 - กองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและพื้ยากจน
 - กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่พื้ยากจน
 - กองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและพื้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน
- (2) สำหรับกองทุนอื่น ๆ เห็นควรมอบให้กระทรวงการคลัง ร่วมกับสำนักงบ- ประมาณ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พิจารณาความเหมาะสมและรับข้อสังเกตของคณะกรรมการ- กลั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจไปพิจารณาด้วยว่า ควรสำรวจฐานะการเงินที่แท้จริงของแต่ละกองทุนและสำรวจ หนี้สูญ แล้วนำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณาโดยด่วน

2. ข้อเท็จจริง

วิธีการจัดตั้ง การดำเนินงาน และการยุบเลิกกองทุนและเงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ

2.1 การจัดตั้งกองทุนและเงินทุนหมุนเวียนตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติ เงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะกระทำได้แต่โดยกฎหมาย ซึ่งในทางปฏิบัติสามารถ ดำเนินการเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1.1 โดยตราเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะ เช่น กองทุนประกันสังคม เงินทุน- หมุนเวียนเพื่อการชลประทาน เป็นต้น

2.1.2 โดยตราไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เช่น กองทุน- หมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรฯ จำนวน 3 กองทุนของสำนักนายกรัฐมนตรี เงินทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตและ ขยายพันธุ์พืช เป็นต้น

2.2 วิธีดำเนินงาน

กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นแล้ว กระทรวงการคลังมีหน้าที่ในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ในการดำเนินงาน กำกับ ดูแล และประเมินผล การดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งการกำหนดจำนวนเงินให้นำส่งเข้ารายได้แผ่นดิน ซึ่ง- ส่วนใหญ่แต่ละกองทุนฯ จะต้องขออนุมัติประมาณการรายจ่ายในแต่ละปีงบประมาณจากกระทรวงการคลัง ยกเว้น บางกองทุนฯ อาจมีข้อกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้ง หรือในระเบียบให้มิตคณะกรรมการสำหรับ พิจารณาอนุมัติการใช้จ่ายเงินของกองทุนฯ ได้เอง โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติจากกระทรวงการคลัง เช่น กองทุนประกันสังคม และกองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรฯ จำนวน 3 กองทุนของสำนักนายกรัฐมนตรี

2.3 การยุบเลิกกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน

เมื่อกระทรวงการคลังได้วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน และเงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ หากพบว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประสบผลขาดทุนอย่างต่อเนื่อง หรือ หมดความจำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์แล้ว กระทรวงการคลังในฐานะที่ทำหน้าที่ในการ กำกับและบริหารเงินนอกงบประมาณ ก็จะแจ้งให้ส่วนราชการเจ้าของกองทุนฯ นั้น ๆ พิจารณายุบเลิก และเมื่อส่วนราชการเห็นสมควรยุบเลิก กระทรวงการคลังจะสั่งการให้ยุบเลิก และแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อชำระบัญชีและนำเงินคงเหลือส่งเข้ารายได้แผ่นดินต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ พิจารณาเรื่องการรวมกองทุน และเงินทุนหมุนเวียนแล้ว เห็นควรให้กระทรวงการคลังดำเนินการ เสนอ คณะรัฐมนตรีเป็น 2 แนวทาง ดังนี้

3.1.1 เสนอเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะ โดยให้กระทรวงการคลังมีอำนาจในการ พิจารณายกยอวัตถุประสงค์ รวมทั้งพิจารณา รวมกองทุน/ เงินทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ได้ในอนาคต

3.1.2 สำหรับการรวม 3 กองทุนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนั้น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะดำเนินการ เสนอกฎหมายเพื่อรวมกองทุนฯ ในความรับผิดชอบทั้ง 3 กองทุน เสนอตามความเห็นของคณะรัฐมนตรีก่อน และหากการดำเนินการในข้อ 3.1.1 เสร็จสิ้นก่อน ก็จะระงับการดำเนินการในส่วนนี้ไป

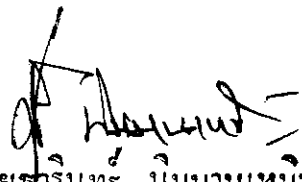
3.2 กระทรวงการคลังพิจารณาการรวมกองทุน และ เงินทุนหมุนเวียน ที่อยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลังแล้วมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติ-เงินคงคลัง พ.ศ. 2491 กำหนดว่า "การจ่ายเงินเป็นทุน หรือทุนหมุนเวียนเพื่อการใด ๆ ให้กระทำ ได้แก่โดยกฎหมาย" ซึ่งในทางปฏิบัติการจัดตั้งกองทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนอาจดำเนินการโดยตราเป็นพระราชบัญญัติหรือกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ได้ สำหรับการดำเนินการใด ๆ ในการใช้จ่ายเงินก็ต้องให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายการจัดตั้งกองทุนนั้น ๆ ดังนั้น หากจะมีการขยายวัตถุประสงค์ หรือรวมกองทุนฯ เข้าด้วยกัน ก็จะต้องดำเนินการโดยกฎหมายเช่นกัน สำหรับวิธีการรวมกองทุนฯ โดยการจัดทำพระราชบัญญัติเฉพาะตามที่กล่าวในข้อ 3.1.1 ที่ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจพิจารณาขยายวัตถุประสงค์ รวมทั้งพิจารณารวมกองทุนฯ ได้นั้นก็มีข้อดีสำหรับในอนาคตที่จะช่วยให้การรวมกองทุนฯ ที่มีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันพิจารณาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารกองทุนฯ แต่เนื่องจากการตราเป็นพระราชบัญญัติจะต้องมีขั้นตอนและใช้ระยะเวลาค่อนข้างมาก ดังนั้น ในขณะนี้หากส่วนราชการผู้บริหารกองทุนฯ ใดเห็นว่า มีความจำเป็นต้องรวมกองทุนฯ นั้น ๆ เข้าด้วยกันแล้ว ก็สามารถดำเนินการได้โดยการยุบเลิกกองทุนฯ เดิมและดำเนินการชำระบัญชี พร้อมทั้งนำเงินคงเหลือส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ขณะเดียวกันส่วนราชการก็ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ เพื่อขอรับการจัดสรร เงินงบประมาณในการจัดตั้งกองทุนฯ ขึ้นใหม่ ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์เดิม รวมทั้งขยายวัตถุประสงค์ตามที่ส่วนราชการต้องการ เพื่อความคล่องตัวในการบริหาร

3.3 สำหรับข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองฝ่ายเศรษฐกิจ ที่ให้มีการสำรวจฐานะการเงินและสำรองหนี้สูญของกองทุนอื่น ๆ นอกจากกองทุนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง ได้มีการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวอยู่แล้วตามหน้าที่ที่กล่าวในข้อ 2.2 ซึ่งหากพบว่า มีกองทุนฯ ใดที่สมควรให้ยุบเลิก ก็จะดำเนินการยุบเลิก โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 จากจำนวน

กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงการคลัง 124 ทน ขณะนี้ได้ยุบเลิก และอยู่ระหว่างการชำระบัญชี จำนวน 20 ทน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักงานการเงินการคลัง 1

ส่วนบริหารเงินนอกงบประมาณ

โทร. 2739597 โทรสาร 2739602